

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Serijs 3: Ekonomska statistika

Rezultati Strukturve Poslovne Ankete 2017

AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS
AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA
KOSOVO AGENCY OF STATISTICS

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Series 3: Ekonomska statistika

Rezultati Strukturine Poslovne Ankete 2017

AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS
AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA
KOSOVO AGENCY OF STATISTICS

Izdavač :Agencija Statistike Kosova (ASK)
Datum Publikacije : Decembar, 2018
© Agencija Statistike Kosova
Reprodukcija je ovlašćena pošto su odobrena materijalna srestva.
Veliki deo ovih informacija je dostupan na internetu,
webstranici ASK-a <http://ask.rks-gov.net/>

Predgovor

Agencija za Statistiku Kosova (ASK) je pripremila publikaciju "Rezultati Strukturne Poslovne Ankete (SPA) 2017".

Istraživanje SPA-a jepočela je u 2006.godini za referentnu 2005.godinu. Od 2006 pa nadalje, ovo istraživanje je sastavni deo Statističkog Programa ASK-a i zasniva se na izveštaje preduzeća koja učestvuju u ovoj anketi.

Ovo anketa pruža podatke kojima se namerava da se predstavljaju neki ekonomski pokazatelji prema strukturi ekonomskih aktivnosti.

Rezultati ovog istraživanja u isto vreme koriste se i za potrebe nacionalnih računa i značajan su izvor za satavljanje Bruto Domaćeg Proizvoda po proizvodnom pristupu.

Vaši komentari, primedbe i sugestije vezane za ovu publikaciju su dobrodošli.

Strukturna Poslovna Anketa je redovna godišnja publikacija.

OBJAŠNJENJE: Od 1. septembra 2014. godine, nomenklatura ekonomskih aktivnosti nalazi se u novoj verziji NACE Rev. 2, takođe i neki od prethodno objavljenih podataka pretvoreni su u ovu verziju.

Publikaciju su pripremili:

Ilir T. Berisha – Direktor Odeljenja
Ismail Sahiti – Šef Divizije
Luljeta Krasniqi - Çela –Službenica
Muhamet Kastrati – IT Specijalista za SPR
Violeta Syla - Službenica
Ahmet Cakolli - Službenik za Dizajn

Decembar, 2018

Izvršni Direktor ASK-a,
g. Isa Krasniqi

Lista skraćénica

ASK - Agencija za Statistiku Kosova

SPA - Strukturna Poslovna Anketa

BDP - Bruto Domaći Proizvod

NEA - Nomenklatura Ekonomskih Aktivnosti

EK - Evropska Komisija

SPR - Statistički Poslovni Registar

Simboli

: Nedostaju podaci

n/a Ne primenjuje se

S a d r Ź a j

	Strana
1 Cilj, metodologija i pokrivenost ankete	4
1.1. Cilj	4
1.2. Metodologija i pokrivenost ankete	4
1.3. Okvir i uzorkovanje	6
1.4. Dizajn i sadržaj upitnika	6
1.5. Procedure prikupljanja podataka	8
1.6. Izrada podataka ankete na nivou zemlje	8
2 Definicije i ključni pokazatelji	9
2.1. Definicije	9
2.2. Ključni pokazatelji	9
3 Broj preduzeća, zaposlenih i prosečna zarada	10
3.1. Broj preduzeća prema ekonomskim sekcijama	10
3.2. Broj zaposlenih prema ekonomskim sekcijama	11
3.3. Prosečna zarada prema ekonomskim sekcijama	13
4 Promet i troškovi	14
4.1. Promet	14
4.2. Troškovi	15

1 Cilj, metodologija i pokrivenost ankete

1.1. Cilj

Glavni cilj Strukturne Poslovne Ankete (SPA) jeste da predstavlja strukturu preduzeća na Kosovu prema ekonomskim aktivnostima kroz nekoliko ekonomskih pokazatelja, i da omogućava uporedivost podataka na međunarodnom nivou po evropskim standardima za strukturne statistike i Evropskog Sistema nacionalnih računa.

Anketa ima za cilj da ispuni zahteve za pune statističke podatke u uslovima tržišne ekonomije i da pruži podatke o ekonomskoj i finansijskoj aktivnosti poduzeća koja posluju u celoj zemlji.

1.2. Metodologija i pokrivenost ankete

Metodologija koja je primenjena za izradu instrumenata ankete i pripremu podataka za objavljivanje, je u skladu sa pravilima i preporukama Eurostata.

Upitnik je revidiran svake godine kako bi se povećao kvalitet podataka i vršilo usklađivanje sa Uredbom br. 295/2008 Evropske Komisije (EK) za strukturnu poslovnu anketu, da bi podaci bili uporedivi sa drugim zemljama.

Anketa je sprovedena na celoj teritoriji Kosova i obuhvata podatke o sledećim ekonomskim aktivnostima: Vađenje ruda i kamena (rudarstvo, kamenolomi i šljunčana separacija), Prerađivačka industrija (proizvodnja), Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti revitalizacije zemlje, Građevinarstvo, trgovina, hoteli i restorani, transport i telekomunikacije, poslovne i druge usluge.

Anketi nisu bili obuhvaćeni ovi sektori ¹: poljoprivreda, lov i šumarstvo, ribolov, finansije i javnu upravu, zdravstvo, ekonomske aktivnosti domaćinstava, pošto ove grane su deo drugih istraživanja. Rok za prikupljanje podataka sa terena bio je unutar vremenskog perioda do dva meseca. Saradnja sa preduzećima za realizaciju ovog istraživanja bila je zadovoljavajuća.

¹ Sektori imaju isto značenje kao i izrazi Sekcije

Nomenklatura Ekonomskih Aktivnosti - NEA (NACE Rev2)².

Ekonomске секције	
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo
B	Vađenje ruda i kamena
C	Proizvodnja
D	Snabdevanje električnom energijom.gasom, parom i klimatizacija
E	Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti revitalizacije zemlje
F	Građevinarstvo□
G	Trgovina na veliko i malo, popravka vozila i motocikala
H	Transport i skladištenje
I	Usluge smeštaja i ishrane
J	Informacije i komunikacije
K	Finansijske aktivnosti i osiguranja
L	Poslovanje nekretninama
M	Profesionalne, naučne i tehničke aktivnosti□
N	Administrativne i pomoćne uslužne aktivnost
O	Javna uprava i zaštita: obavezno socijalno osiguranje□
P	Obrazovanje
Q	Zdravstvena i socijalna zaštita
R	Umetnost, razonoda i rekreacija
S	Aktivnosti vezane za druge usluge
T	Aktivnosti domaćinstava kao poslodavac; robe i usluge- delatnosti kućne proizvodnje za sopstvenu proizvodnju
U	Aktivnosti ekstrateritorijalnih organizacija i tela.

Ekonomске секције deo SPA 2017	
B	Vađenje ruda i kamena
C	Proizvodnja
D	Snabdevanje električnom energijom.gasom, parom i klimatizacija
E	Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti revitalizacije zemlje
F	Građevinarstvo
G	Trgovina na veliko i malo, popravka vozila i motocikala
H	Transport i skladištenje □
I	Usluge smeštaja i ishrane
J	Informacije i komunikacije
L	Poslovanje nekretninama
M	Profesionalne, naučne i tehničke aktivnosti
N	Administrativne i pomoćne uslužne aktivnosti
R	Umetnost, razonoda i rekreacija
S	Aktivnosti vezane za druge usluge

² Nomenklatura Ekonomske Aktivnosti (NEA -NACE Rev2) je jedinstveni standard za klasifikaciju preduzeća po njihovoj ekonomskoj aktivnosti i služi za obradu statističkih podataka i sprovodi se u svim zapažanjima u preduzećima.

1.3. Okvir i uzorkovanje

Okvir uzorka se sastoji od spiska aktivnih preduzeća koje se vode u Statističkom Poslovnem Registru (SPR) koji funkcioniše u okviru ASK-a. Prema metodologiji koja se koristi u statistici, aktivno preduzeće sa smatra samo ono preduzeće koja je izjavila jedan od poreza ili je prijavila radnika-e tokom referentne godine. Uzorak je vađen nasumičnim odabirom za svaku klasu Nomenklature Ekonomske Aktivnosti, sa ciljem da se obuhvati na što većem nivou, promet svih ekonomskih aktivnosti.

Tabela 1. Broj preduzeća i veličina uzorka SPA za godine 2008-2017

Populacija preduzeća za 2017.godinu □		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	Okvir (Populacija)	41117	42079	41362	41418	41750	29057	31921	33465	34696	34922
2	Uzorak	3677	3677	2310	1317	2300	4491	3958	4089	4205	4283
3	Veličina uzorka %	9	9	6	3	6	15	12	12	12	12
	Odgovor (a+b)	2236	2310	1572	1080	1627	2176	2360	2656	2919	3064
4	a) Potpuni odgovor	2231	2279	1557	1060	1610	2115	2310	2551	2802	2967
	b) Sa nepotpunim odgovorima	5	31	15	20	17	61	50	105	117	97
5	Stopa odgovora %	61	62	67	80	70	48	60	65	69	72
6	Bez odgovora*	1441	1367	738	237	673	2315	1598	1518	1286	1219

1.4. Dizajn i sadržaj upitnika

Dizajn i sadržaj upitnika urađeni su na osnovu propisa EK o strukturnim statistikama pomenutih preduzeća. Takođe, upitniku su dodate stavke (pitanja) koja mogu da se koriste u druge svrhe za ekonomske statistike i nacionalne račune.

Prema strukturi, upitnik je osmišljen za sve vrste preduzeća, što se tiče ekonomskih sektora, iako u pojedinim slučajevima, neki delovi su bili specifični samo za određenu kategoriju preduzeća kao što je slučaj onih koje se bave sa građevinarstvom i industrijom.

Prvenstveno, prvi deo se odnosio na identifikaciju preduzeća podacima kao što su: broj registracije preduzeća, fiskalni broj, ime poslovanja, opis aktivnosti ili više aktivnosti, ako je bilo dva ili više aktivnosti, pravni oblik poslovanja kao i vlasništvo preduzeća.

U drugom delu upitnika su opšte informacije koje su podeljene prema tabelama ili poglavljima, kao što sledi:

Tako, prva tabela sadrži : Broj aktivnih meseca preduzeća . Druga tabela sadrži: broj zaposlenih, broj vlasnika koji rade, broj radnika koji su neplaćeni članovi domaćinstva i broj radnika sa platom., a svi ti podaci podeljeni prema polu³.

³ Ova podela je urađena za potrebe rodnih statistika.

Treća tabela se odnosi na promet preduzeća, i to za robe koje proizvodi preduzeće, robe iz trgovine i usluga kao i na pod-ugovoraće, te druge prihode. Ova tabela je povezana za Tabelu VI upitnika za preduzeće koje su imale dve ili više ekonomskih aktivnosti je dodat kao aneks poglavlje, analiza indikatora za analitičko informisanje da se identifikuje glavna aktivnost i druge aktivnosti.

Četvrta tabela sadrži kupovine koje je preduzeće imalo radi razvoja ekonomskih aktivnosti. Ova tabela obuhvata ukupne troškove preduzeća za material preduzeća, zatim ukupne troškove za međufaznu potrošnju, troškove osoblja (za plate i dnevnice), troškove za socijalno osiguranje i porez, porezi i dozvole koje je plaćalo preduzeće za period unutar kalendarske godine i druge isplate koje nisu u funkciji proizvodnje.

Peta tabela ima veze sa promenom zaliha na početku i na kraju kalendarske godine za sirovine i potrošni materijal, rad u progresu, dovršene robe, robe za preprodaju i drugo.

Šesta tabela se odnosi na analizu ključnih indikatora sa akcentom na promet, broj zaposlenih, plate, zalihe i investicije na robe za svaku aktivnost koju obavlja preduzeće za period u okviru kalendarske godine.

Sedma tabela se odnosi na međufaznu potrošnju po svim troškovima roba i usluga, zatima na promenu zaliha za gotove proizvode i za nedovršene proizvode kao i na promenu zaliha za robe za preprodaju.

Osma tabela se odnosi na kapitalne investicije i one koje su kategorizovane u: investicije u zemljište, strukturne i postojeće zgrade, zgrade i ostale gradnje, mašine i opreme uključujući kompjutere, vozila i ostala transportna sredstva i objekte, ili dobara za sopstvene potrebe.

Tabela devet se bavi kretanjem transporta prema vrsti robe koja se prevozi.

U cilju daljnjeg poboljšanja istraživanja u celini, poslednja stranica upitnika je predviđena za primedbe i komentare ispitanika uglavnom računovođa poduzeća.

1.5. Procedure prikupljanja podataka

Za prikupljanje podataka smo primenili metode koje smo smatrali najefikasnijim za uslove i okolnostima u našoj zemlji.

Anketiranje je sprovedena delimično metodom direktnog intervjua u slučajevima kada je to bilo moguće, drugim rečima kada odgovorne osobe preduzeća mogli su to da učine.

U posebnim slučajevima kada je bilo nemoguće da se obavlja intervju upitnici su ostavljeni odgovornim licima u kompanijama da ih upoznaju i posle nekoliko dana da bi popunjene uzeli anketari. Samo za mali broj preduzeća je bilo mogućnosti da podaci prikupljaju elektronskim putem (e - mail).

1.6. Izrada podataka ankete na nivou zemlje

Podaci Strukture Poslovne Ankete su ponderisani u cilju dobijanja rezultata na nivou zemlje. Težine(ponderi) su izračunate uzimajući u obzir broj zaposlenih za određenu ekonomsku aktivnost. Za verifikaciju dobijenih rezultata prema ekonomskim granama korišćeni su i drugi pokazatelji, kao n.pr. promet i druge informacije iz SPR-a.

2 Definicije i ključni pokazatelji

2.1. Definicije

Preduzeće je najmanja jedinica kombinacije pravnog lica sa jedinicom proizvodnje proizvoda ili usluga koji ima samostalnost u odlučivanju, posebno za korišćenje njenih materijalnih sredstava i novca. Preduzeće može obavljati jednu ili više ekonomskih aktivnosti.

Aktivno preduzeće – smatraju se samo ona preduzeća koja su prijavila jedan od poreza ili bilo kojeg zaposlenika za referentnu godinu.

Zaposleni uključuju sve osobe koje rade u preduzećima, uključujući i vlasnike, plaćene radnike i pomažuće članove porodice/bez plate.

Vrednost prometa obuhvata iznose koji su fakturisani od strane preduzeća tokom referentnog perioda i odnosi se na prodaju na tržištu roba i usluga koje se pružaju drugima

Troškovi ili kupovina predstavljaju ukupnu količinu ili vrednost kupovine od strane kompanije za poslovanje u okviru kalendarske godine.

2.2. Ključni pokazatelji

Ukupan broj aktivnih preduzeća u posmatranom periodu iznosio je 34922⁴.

Što se tiče ekonomskim aktivnostima većina poduzeća pripadaju: Trgovini sa 16 393 preduzeća ili 46.9%; Poslovne usluge i druge usluge sa 4 943 preduzeća ili (14.2%); Prerađivačka industrija (proizvodnja) 4 770 preduzeća ili (13.7%); Delatnosti vezani za usluge smeštaja i ishrane sa 3 599 preduzeća ili (10.3%); Građevinarstvo sa 2 664 (7.6%); Transport i skladištenje sa 1 304 preduzeća ili (3.7%); Informacije i komunikacije 908 preduzeća ili (2.6%); Vađenje ruda i kamena sa 154 preduzeća ili (0.4%); Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti revitalizacije zemlje sa 132 preduzeća ili (0.4%) kao i Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom sa 55 preduzeća ili (0.2%).

Dok što se tiče zaposlenosti u ekonomskim sektorima koji su bili deo ankete, ukupan broj zaposlenih dostiže broj 167 095, od kojih: sektor trgovine čine oko 57 862 zaposlenih ili (34.6%); Prerađivačka industrija (proizvodnja) 26 095 zaposlenih ili (15,6%); Poslovne usluge 19 859 zaposlenih ili (11.9%); Građevinarstvo 18 206 zaposlenih ili (10.9%);

⁴ Aktivna preduzeća za 2017. Godinu su smatrane samo preduzeća koja su korišćena kao okvir za uzorak Strukturne Poslovne Ankete

Delatnosti vezani za usluge smeštaja i ishrane sa 12 773 zaposlenih ili (7.6%); Informacije i komunikacije sa 9 597 zaposlenih ili (5.7%) dok ostali sektori imaju manje od 5% zaposlenih

Druga karakteristika, što vredi pomenuti, je i promet ostvaren od strane preduzeća, gde dominira: trgovina sa udelom od 55.6%; prerađivačka industrija (proizvodnja) i Građevinarstvo sa po 11.0%; Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom 7.2%, dok ostali sektori ekonomskih aktivnosti imaju niži procenat prometa.

Dok što se tiče pokazatelja prosečne mesečne plate ona se kreće oko 359 evra, u aktivnostima uključenim u ovoj anketi,

3 Broj preduzeća, zaposlenih i prosečna zarada

3.1. Broj preduzeća prema ekonomskim sekcijama

Tokom 2017.godine na osnovu kriterijuma za prijavu jednog od poreza, broj aktivnih preduzeća je bio 34922. Ovaj broj je uzet za okvir uzorka za SPA 2017. U ovom broju nisu obuhvaćene sledeće delatnosti: poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo, finansije, obrazovanje, zdravstvo, ekonomske aktivnosti domaćinstava i javna uprava

Tabela 2. Broj aktivnih preduzeća prema ekonomskim sekcijama za godine 2008-2017

Sekcije	Opis privrednih sekcija	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
B	Vađenje ruda i kamena	206	199	204	201	229	149	149	165	162	154
C	Proizvodnja	4065	4103	4112	4246	4598	3736	4052	4528	4674	4770
D	Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	46	52	63	59	68	28	28	59	44	55
E	Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti revitalizacije zemlje	1414	1449	1874	1546	1685	144	139	150	162	132
F	Građevinarstvo	2362	2456	2564	2702	3038	2094	2150	2629	2628	2664
G	Trgovina na veliko i malo, popravka vozila i motocikala	20815	21125	19775	19791	20509	16091	16142	16920	16557	16393
H	Transport i skladištenje □	1213	1228	1135	1168	1160	1166	1185	1219	1291	1304
I	Usluge smeštaja i ishrane	3498	3559	3364	3459	3715	3126	3360	3713	3621	3599
J	Informacije i komunikacije	3615	3706	3731	3696	3563	626	693	881	849	908
L,M,N,R,S	Aktivnosti vezane za druge usluge	3891	4209	4241	4558	3192	1897	4023	3201	4708	4943
Ukupno		41124	42086	41063	41425	41757	29057	31921	33465	34696	34922

Tabela 3. Struktura preduzeća prema ekonomskim sekcijama za godine 2008- 2017

Sekcije	Opis ekonomskih sekcija	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
B	Vađenje ruda i kamena	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4
C	Proizvodnja	9,9	9,7	10,0	10,3	11,0	12,9	12,7	13,5	13,5	13,7
D	Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2
E	Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti revitalizacije zemlje	3,4	3,4	4,6	3,7	4,0	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4
F	Građevinarstvo	5,7	5,8	6,2	6,5	7,3	7,2	6,7	7,9	7,6	7,6
G	Trgovina na veliko i malo, popravka vozila i motocikala	50,6	50,2	48,2	47,8	49,1	55,4	50,6	50,6	47,7	46,9
H	Transport i skladištenje □	3,0	2,9	2,8	2,8	2,8	4,0	3,7	3,6	3,7	3,7
I	Usluge smeštaja i ishrane	8,5	8,5	8,2	8,4	8,9	10,8	10,5	11,1	10,4	10,3
J	Informacije i komunikacije	8,8	8,8	9,1	8,9	8,5	2,2	2,2	2,6	2,4	2,6
L,M,N,R,S	Aktivnosti vezane za druge usluge	9,5	10,0	10,3	11,0	7,6	6,5	12,6	9,6	13,6	14,2
Ukupno		100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Primećuje se da većina prijavljenih preduzeća tokom 2017.godine pripadaju sektoru trgovine sa (46.9%), ostali deo je iz sledećih sektora: Aktivnosti drugih usluga (14.2%), Proizvodnja (13.7%); Smeštaj i usluge ishrane (10.3%); Građevinarstvo (7.6%); Transport i skladištenje (3.7%) itd, dok druge aktivnosti imaju niži stepen učešća.

3.2. Broj zaposlenih prema ekonomskim sekcijama

Ukupan broj zaposlenih tokom 2017.godine prema rezultate Strukturne Poslovne Ankete bio je 167095. O ovaj broj nisu obuhvaćeni zaposleni u sektorima ekonomskih aktivnosti, kao što su: poljoprivreda, finansije, osiguravajuća društva, obrazovanje, zdravstvo, aktivnosti domaćinstava i javna uprava.

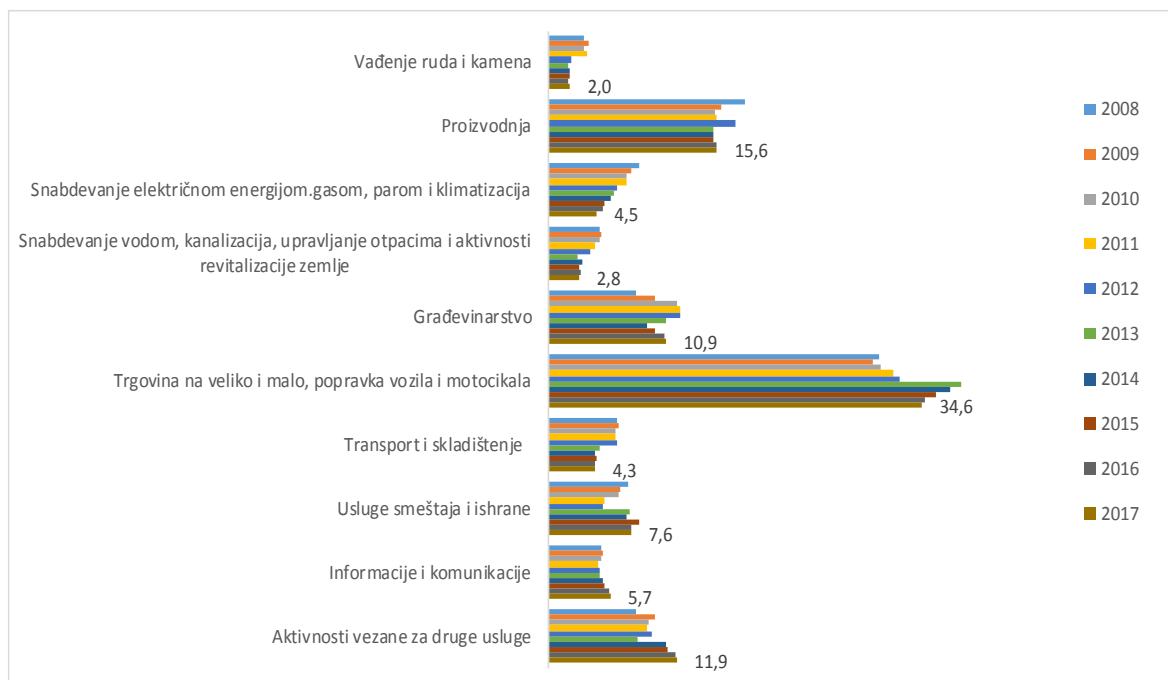
Tabela 4. Broj zaposlenih i samozaposlenih⁵ prema ekonomskim sekcijama za godine 2008-2017

Sekcije	Opis privrednih sekcija	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
B	Vađenje ruda i kamena	2943	3796	3694	4297	3027	2636	2920	3042	2780	3313
C	Proizvodnja	16183	16748	17827	19204	25213	22932	22257	23651	24457	26095
D	Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	7444	8031	8251	8946	9104	9025	8470	8045	7770	7467
E	Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti revitalizacije zemlje	4158	5062	5381	5345	5645	4047	4530	4380	4560	4721
F	Građevinarstvo	7248	10300	13676	14993	17779	16297	13192	15354	16687	18206
G	Trgovina na veliko i malo, popravka vozila i motocikala	27207	31461	35538	39459	47302	57379	54295	55768	54609	57862
H	Transport i skladištenje	5672	6765	7186	7677	9203	7043	6316	6810	6634	7202
I	Usluge smeštaja i ishrane	6478	6992	7432	6356	7389	11174	10488	12965	11895	12773
J	Informacije i komunikacije	4286	5199	5527	5722	6806	7056	7314	8019	8714	9597
L,M,N,R,S	Aktivnosti vezane za druge usluge	7223	10369	10595	11220	13965	12297	15954	17100	18398	19859
	Ukupno	88843	104723	115107	123218	145433	149886	145736	155135	156504	167095

Tabela 5. Struktura zaposlenih i samozaposlenih prema ekonomskim sekcijama za godine 2008-2017

Sekcije	Opis ekonomskih sekcija	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
B	Vađenje ruda i kamena	3,3	3,6	3,2	3,5	2,1	1,8	2,0	2,0	1,8	2,0
C	Proizvodnja	18,2	16,0	15,5	15,6	17,3	15,3	15,3	15,2	15,6	15,6
D	Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	8,4	7,7	7,2	7,3	6,3	6,0	5,8	5,2	5,0	4,5
E	Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti revitalizacije zemlje	4,7	4,8	4,7	4,3	3,9	2,7	3,1	2,8	2,9	2,8
F	Građevinarstvo	8,2	9,8	11,9	12,2	12,2	10,9	9,1	9,9	10,7	10,9
G	Trgovina na veliko i malo, popravka vozila i motocikala	30,6	30,0	30,9	32,0	32,5	38,3	37,3	35,9	34,9	34,6
H	Transport i skladištenje	6,4	6,5	6,2	6,2	6,3	4,7	4,3	4,4	4,2	4,3
I	Usluge smeštaja i ishrane	7,3	6,7	6,5	5,2	5,1	7,5	7,2	8,4	7,6	7,6
J	Informacije i komunikacije	4,8	5,0	4,8	4,6	4,7	4,7	5,0	5,2	5,6	5,7
L,M,N,R,S	Aktivnosti vezane za druge usluge	8,1	9,9	9,2	9,1	9,6	8,2	10,9	11,0	11,8	11,9
	Ukupno	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

⁵ Pronarët e bizneseve individuale.

Grafikon 1. Raspodela zaposlenih prema ekonomskim sekcijama za godine 2008-2017

Što se tiče raspodele zaposlenih prema ekonomskim aktivnostima ponovo se primećuje da veći broj je u sektoru trgovine i kreće se između (30.0 i 38.3%). Trgovinu na Kosovu karakteriše veliki broj malih preduzeća sa nekoliko zaposlenih, oni su uglavnom porodični biznisi sa zaposlenim ili samozaposlenima, iako u ovom sektoru ima nekoliko preduzeća koje zapošljavaju 100 ili više zaposlenih. Ostali su uglavnom zaposleni u prerađivačkoj industriji (proizvodnji) (15.2 – 18.2%), Građevinarstvo (8.2 – 12.2%), aktivnosti vezane za druge usluge (8.1 – 11.9%) i tako dalje.

3.3. Prosečna zarada prema ekonomskim sekcijama

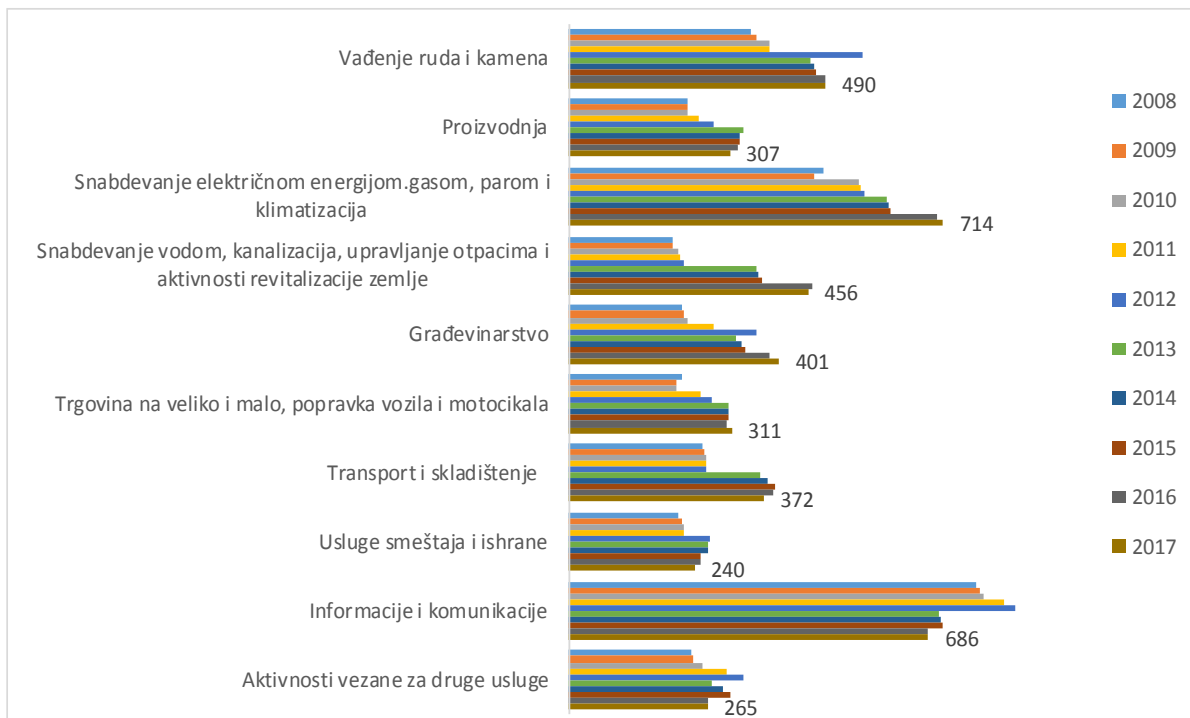
Prosečna zarada izračunava se tako što bruto plate i dnevnice⁵ podele se prvo sa brojem zaposlenih, a zatim sa 12 mesecima godine.

Tabela 6. Paga mesatare sipas sekcioneve ekonomike për vitet 2008-2017

Sekcije	Opis ekonomskih sekcija	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
B	Vađenje ruda i kamena	348	357	382	383	561	461	470	472	489	490
C	Proizvodnja	228	228	227	248	275	332	326	325	322	307
D	Snabdevanje električnom energijom.gasom, parom i klimatizacija	486	469	555	557	564	608	610	615	702	714
E	Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti revitalizacije zemlje	197	197	210	214	219	360	361	369	464	456
F	Građevinarstvo	216	221	227	275	360	319	329	337	383	401
G	Trgovina na veliko i malo, popravka vozila i motocikala	218	207	206	252	274	305	305	306	302	311
H	Transport i skladištenje □	257	260	262	263	263	366	379	394	389	372
I	Usluge smeštaja i ishrane	208	217	221	220	269	266	265	252	251	240
J	Informacije i komunikacije	776	783	792	829	852	707	708	712	684	686
L,M,N,R,S	Aktivnosti vezane za druge usluge	235	238	255	302	334	273	293	308	266	265
	Ukupno	275	272	280	309	338	349	352	354	359	359

Prosečna bruto zarada koja prema ovom istraživanju kreće se od 272 do 359 evra za godine 2008-2017 u aktivnostima uključenim u anketi, je približni pokazatelj naše realnosti. Kao što se može primetiti, najviša prosečna zarada je u sektoru snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija, dok najniža je u sektoru Smeštaja i usluge ishrane.

Grafikon 2. Prosečna zarada prema ekonomskim sekcijama za godine 2008-2017

⁶ U bruto zarade se takođe ubraja i deo penzije koji vlasnik plaća za zaposlenog

4 Promet i troškovi

4.1. Promet

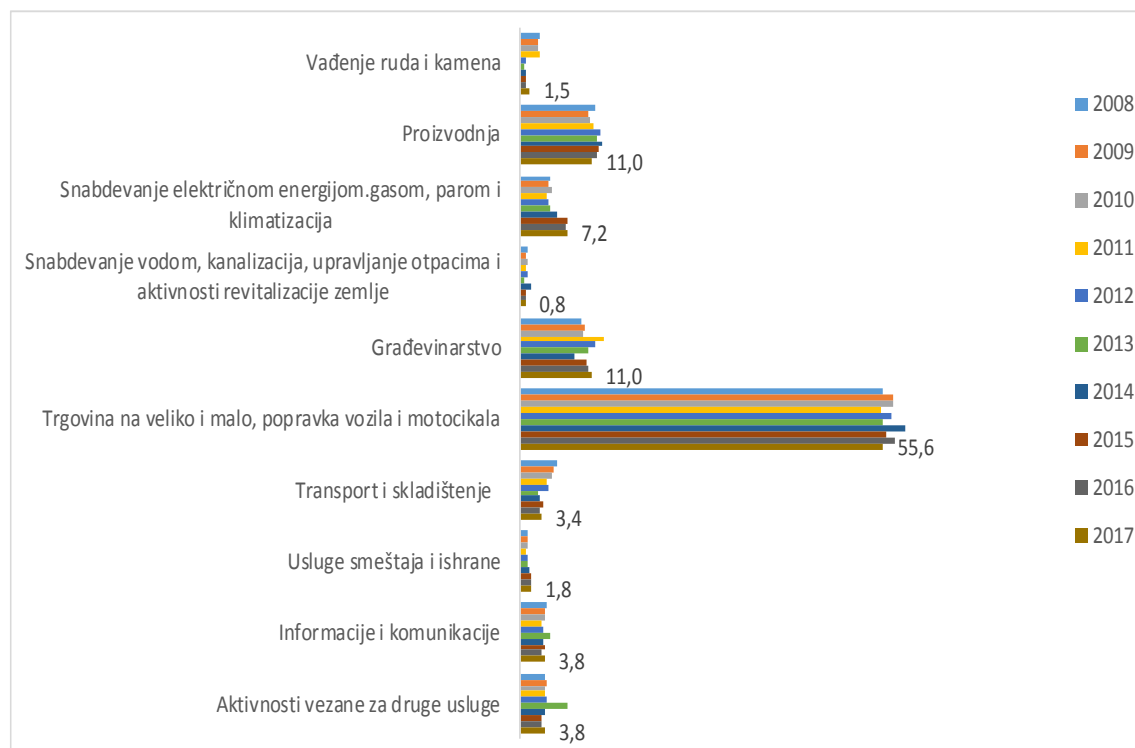
Vrednost prometa obuhvata iznose računa od strane preduzeća u posmatranom periodu i to se referiše prodaji na tržištu dobara i usluga koje se pružaju drugima.

Tabela 7. Struktura prometa prema ekonomskim sekcijama za godine 2008-2017

Sekcije	Opis ekonomskih sekcija	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
B	Vađenje ruda i kamena	3,1	2,9	2,8	3,0	0,8	0,8	0,8	0,9	0,8	1,5
C	Proizvodnja	11,6	10,6	10,7	11,3	12,4	11,8	12,6	12,1	11,9	11,0
D	Snabdevanje električnom energijom.gasom, parom i klimatizacija	4,5	4,3	4,9	4,2	4,2	4,5	5,6	7,4	7,1	7,2
E	Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti revitalizacije zemlje	1,1	1,0	1,1	1,0	1,1	0,7	1,7	0,8	0,9	0,8
F	Građevinarstvo	9,3	9,9	9,7	12,7	11,5	10,5	8,4	10,1	10,5	11,0
G	Trgovina na veliko i malo, popravka vozila i motocikala	55,6	57,3	57,1	55,4	56,9	55,7	59,0	56,0	57,5	55,6
H	Transport i skladištenje	5,6	5,1	4,9	4,2	4,3	2,7	2,9	3,6	3,1	3,4
I	Usluge smeštaja i ishrane	1,2	1,1	1,1	1,0	1,1	1,3	1,3	1,8	1,6	1,8
J	Informacije i komunikacije	4,1	3,8	3,8	3,4	3,6	4,7	3,7	3,9	3,3	3,8
L,M,N,R,S	Aktivnosti vezane za druge usluge	3,8	4,0	3,9	3,8	4,0	7,3	3,9	3,4	3,3	3,8
	Ukupno	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Najveći promet ostvaren od preduzeća po godinama vidi se da je u sektoru trgovine, tako vrednost prometa ostvarenog od trgovinskog sektora kreće se između (55.4% do 59.0%) i uglavnom se odnosi na srednja preduzeća, dok promet ostalih sektora ekonomskih aktivnosti rezultira sa manjim procentom. Prema tome, sektori koji imaju manji procenat prometa su sektori Vađenja ruda i kamena (0.8 do 3.1%) i snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti vezane za revitalizaciju zemlje (0.7 do 1.7%) itd.

Grafikon 3. Promet prema ekonomskim sekcijama za godine 2008-2017

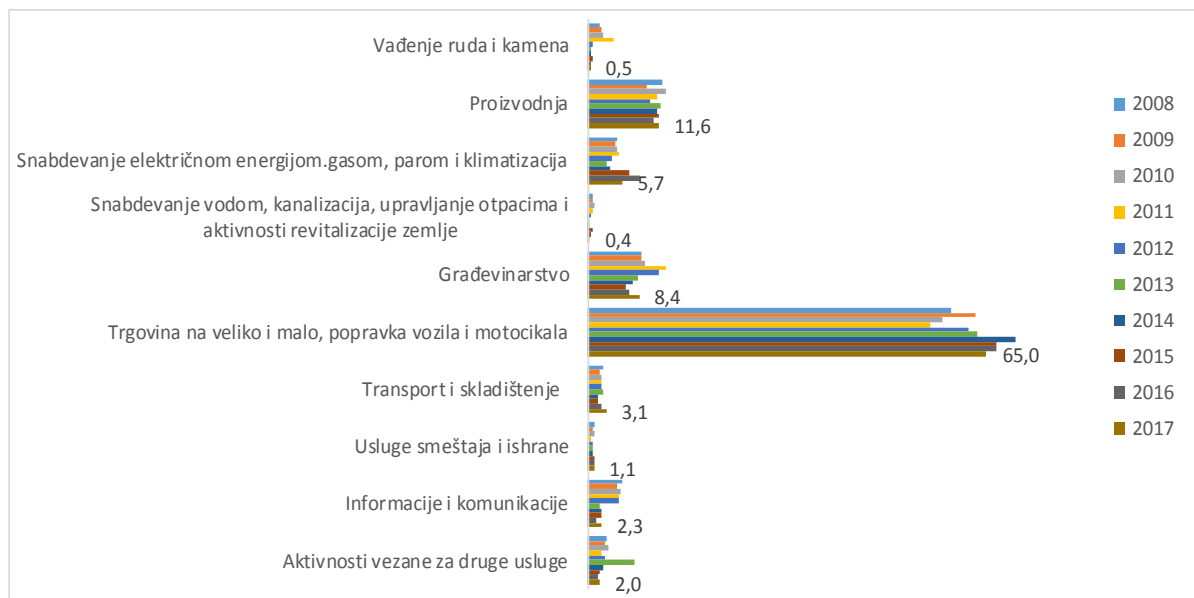
4.2. Troškovi

Tabela 7. Struktura troškova prema ekonomskim sekcijama za godine 2008-2017

Sekcije	Opis ekonomskih sekcija	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
B	Vađenje ruda i kamena	1,8	2,2	2,6	4,1	0,7	0,5	0,5	0,9	0,6	0,5
C	Proizvodnja	12,2	9,6	12,8	11,4	10,2	11,8	11,2	11,6	10,7	11,6
D	Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	4,8	4,6	4,7	5,0	3,9	3,1	3,8	6,9	8,4	5,7
E	Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti revitalizacije zemlje	0,9	0,9	1,0	0,8	0,7	0,3	0,3	0,9	0,6	0,4
F	Građevinarstvo	8,7	8,8	9,2	12,8	11,6	8,1	7,3	6,3	6,7	8,4
G	Trgovina na veliko i malo, popravka vozila i motocikala	59,2	63,3	57,8	55,9	62,0	63,4	69,6	66,6	66,6	65,0
H	Transport i skladištenje	2,4	2,0	2,2	2,2	2,2	2,4	1,8	1,8	2,4	3,1
I	Usluge smještaja i ishrane	1,1	0,9	1,0	0,5	0,9	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1
J	Informacije i komunikacije	5,7	4,8	5,4	5,0	5,1	2,1	2,2	2,1	1,4	2,3
L,M,N,R,S	Aktivnosti vezane za druge usluge	3,2	2,8	3,2	2,3	2,7	7,5	2,6	2,0	1,6	2,0
	Ukupno	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Na osnovu Strukturne Poslovne Ankete za godine 2008 – 2017, zapažamo da i kod troškova ili kupovine dominira sektor trgovine sa procentom od (55.9 do 69.6%) ukupne vrednosti troškova svih aktivnosti. Na osnovu navedenih podataka vidi se da troškovi su manji kod snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima i aktivnosti vezane za revitalizaciju zemlje (0.3 do 1.0%), u sektoru Smještaja i usluge ishrane (0.5 do 1.1%) itd.

Grafikon 4. Troškovi prema ekonomskim sekcijama za godine 2008-2017

Katalogizacija u publikaciji – (CIP)
Nacionalna biblioteka Kosova “Pjetër Bogdani”

311:658(496.51)“2017”(048.8)

Rezultati strukturne poslovne ankete 2017 / publikaciju su pripremili Ilir T. Berisha...[et al.]. – Priština : Agencija za Statistiku Kosova, 2019. – 21 f. : ilustr. ; 28 cm. – (Serija 3: Ekonomska statistika)

1. Berisha, Ilir T.

ISBN 978-9951-22-545-8

Agencija za Statistike Kosova

Kratak opis

Agencija Statistike Kosova je profesionalna institucija koja se bavi prikupljanjem, obradom i objavljivanjem službenih podataka statistika. Kao takav deluje od 1948.godine i prošao je kroz nekoliko istorijskih faza, strukturiran prema državnom uređenju tog vremena.

Dana 2. avgusta 1999, Agencija je nastavila svoj profesionalni rad (posle 9 godina prekida svih statističkih serija na štetu interesa Kosova), kao nezavisna institucija u okviru Ministarstva za državnu upravu. Od datum 12.12.2011 ove Agencije posluje u okviru Vlade Kosova. Kancelarija se finansira od Konsolidovanog budžeta Kosova, ali i od donatora za posebne projekte i tehničku profesionalnu podršku.

Agencija Statistike Kosova deluje na osnovu Zakona br.04/L-036, koji je stupio na snagu 12.12.2011. Program Zvanične Statistike, 2013/2017 je na implementaciji za razvoj statističkog sistema u korelaciji sa statistikama Evropske unije (EUROSTAT-a).

Agencija Statistike Kosova ima sledeću organizacionu strukturu: *Departmane za proizvodnju statistika, Departman za ekonomske statistike, Departman za nacionalnih računa, Departman za statistiku stanovništva, Departman poljoprivrede i životne sredine i Departman za socijalne statistike. Departmani podrške; Departman za metodologiju i informatičku tehnologiju, Departman za politike, planiranja, kordinacije i komunikacije, Departman popis i istraživanje i Departman administracije. U okviru Agencije takođe su obrazovana i Regionalne kancelarije su u Đakovici, Gnjilanu, Mitrovici, Peći, Prizrenu, Prištini i Uroševcu.*

Ukupno zaposleni su 155 radnika, od njih 100 (68.0%) u sedištu Agencije, dok u Regionalnim Kancelarijama 47 (32.0%). Agencija ima sledeću kvalifikacionu strukturu: 75,5% sa visokom obrazovanjem, 12,3% sa višim obrazovanju i 12,3% sa srednjem obrazovanjem.

Mi imamo profesionalnu i tehničku saradnju sa svim ministarstvima Vlade Kosova, a posebno sa Ministarstvom ekonomije i finansija, Centralnom bankom Kosova, sa međunarodnim institucijama, EUROSTAT-om, Međunarodnim monetarnim fondom, Svetskom bankom, SIDA iz Švedske, DFID-om, UNFPA, UNDP, UNICEF i sa statistikama zemalja u regionu.

Agencija Statistike Kosova skoro u potpunosti pokriva teritoriju Republike Kosova, na osnovu strukture statističkih krugova, kao osnovna i jedina jedinica na nivou zemlje. Sva istraživanja sprovedena na terenu koriste uzorke koji pokrivaju ove popisne statističke krugove ali, i metodologiju skladu sa međunarodnim preporukama. Tokom prikupljanja statističkih podataka i izveštaja od izveštajnih jedinica angažuju se: stručnjaci, tehničari, administratori, građani mesnih kancelarija, terenski popisivači regionalnih kancelarija.

U 2011.godini uspešno je sproveden projekat Popisa Stanovništva, Domaćinstava i Stanova, dok u 2014.godini je takođe uspešno je sproveden Popis Poljoprivrede. Podaci dobijeni iz ovih popisa će imati važnu ulogu u izradu razvojnih politika.

Misija agencije; da zadovolji potrebe korisnika sa kvalitetnim, blagovremenim i objektivnim statističkim podacima, u vremenu i prostoru, tako da korisnici imaju pouzdane osnovne redovne preglede u interesu planiranja i razvoja tokom izrade projekata na opštinskom nivou i nivou zemlje. Da podrži vladine institucije, naučne institute, i akademiju, poslovna preduzeća kao i samostalne istraživače u cilju obezbeđivanja odgovarajućih informacija donosiocima odluka i drugim korisnicima na Kosovu.

- **Adresa:** **AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA,**
Ul. "Zenel Salihu", br. 4, 10000 Priština
- **Telefon:** +383 (0) 38 200 31 129
Izvršni direktor: +383 (0) 38 200 31 112
- **Fax:** +383 (0) 38 235 033
- **E-mail:** infoask@rks-gov.net
- **Veb-stranica:** <http://ask.rks-gov.net/>

ISBN 978-9951-22-545-8

9 789951 225458